

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
DIREKTORAT ZA ZAKONODAJO S PODROČJA PRAVOSODJA

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

T: (01) 369 5342

F: (01)369 5783

E: gp.mp@gov.si

www.mp.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje

gp.ukom@gov.si

Številka: 091-23/2016/2

Datum: 19. 7. 2016

**Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 7579-181: Preživnina - Predlog – odgovor
Ministrstva za pravosodje**

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZEM) in Ministrstvo za pravosodje sta v reševanje prejela predlog 7579-181: Preživnina - Predlog.

V zvezi z navedenim predlogom daje Ministrstvo za pravosodje v nadaljevanju stališče in pojasnila z vidika svojih pristojnosti.

V predlogu je med drugim navedeno: »Trenutno preživnino poljubno določajo sodniki, glede na njihove predstave o tem, koliko naj bi otroci potrebovali za normalno življenje oz. kolikšne so otrokove potrebe. Nerazumljivo je, da se isti sodniki obračajo na strokovnjake in sledijo njihovemu mnenju glede dodelitve otrok v skrbništvo, glede višine zneska za preživljanje pa ne potrebujejo nobenih mnenj strokovnjakov. Pa ima država izračunano kje je prag revščine in tudi to, koliko so otrokove potrebe, saj rejniki za otroke v rejništvu brez lastnih dohodkov prejemajo od države znesek za preživljanje. Poleg tega imamo tudi uradne izračune statističnega urada in šolskega ministrstva koliko naj bi nas otroci v različnih obdobjih stali.«.

S takšno trditvijo se ne moremo strinjati.

Iz Ustave Republike Slovenije¹ izhaja, da so sodniki pri svojem delu neodvisni, vezani na ustavo in zakon. Zakon, ki ureja obravnavano področje, je Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (ZZZDR)². Po ZZZDR so starši dolžni preživljati svoje otroke, tako da v skladu s svojimi sposobnostmi in zmožnostmi zagotovijo življenjske razmere, potrebne za otrokov razvoj (123. člen). Preživnina se določi glede na potrebe upravičenca in materialne ter pridobitne zmožnosti zavezanca (129. člen ZZZDR). Pri odmeri preživnine za otroka mora sodišče upoštevati otrokovo korist, tako da je preživnina primerna za zagotavljanje uspešnega telesnega in duševnega razvoja otroka, zajemati pa mora stroške življenjskih potreb otroka, zlasti stroške bivanja, hrane, oblačil, obutve, varstva, izobraževanja, vzgoje, oddiha, razvedrila

¹ Uradni list RS, št. 33/91-I.

² Uradni list RS, št. 69/04 – uradno prečiščeno besedilo, 101/07 – odl. US, 90/11 – odl. US, 84/12 – odl. US in 82/15 – odl. US.

in drugih posebnih potreb (129.a člen ZZZDR). O dolžnosti preživljanja otrok in višini preživnine odločajo sodišča na podlagi tožbe po pravilih pravnega postopka, če pa se starša sporazumeta o preživnini, sodišče v nepravdnem postopku preveri, ali je ta sporazum v skladu s koristjo otrok (130. člen ZZZDR).

Iz pregleda obsežne javno objavljene sodne prakse³ je razvidno, da sodniki ne določajo preživnine poljubno, glede na svoje predstave, temveč upoštevaje veljaven zakonski okvir za določanje preživnine.

Pri tem sodišče seveda upošteva med drugim tudi statistično ugotovljene potrebe otrok določene starosti, vendar pa preživninskih potreb otrok sodišče ne priznava le v mejah splošno znanih tudi statistično ugotovljenih potreb otrok določene starosti, ampak lahko upošteva tudi večje potrebe ob individualno drugače izraženih otrokovih nagnjenjih in lastnostih, predvsem pa ob boljših premoženjskih zmožnostih staršev.⁴ Vrhovno sodišče Republike Slovenije se je upoštevaje veljaven zakonski okvir ob odločanju o reviziji že večkrat opredelilo do tega, kaj pomeni pravilo o porazdelitvi preživninskega bremena. V eni od zadev je tako poudarilo, da odločanje o porazdelitvi preživninskega bremena med starša ni samo računska operacija, ki naj bi se na koncu izšla z matematično popolnim izidom, saj se upoštevajo vse okoliščine primera, tudi denarno neocenljivi prispevki staršev.⁵ V drugi se je opredelilo še natančneje: Pravilo o porazdelitvi preživninskega bremena (129. in 129.a člen ZZZDR) tako ne temelji na metodi matematičnega izračuna, marveč skuša zagotoviti vrednotno sorazmerje med pravno odločilnimi dejavniki: zmožnostmi obeh staršev in potrebami otroka oz. več otrok. Med temi dejavniki je podana soodvisnost: večje kot so zmožnosti staršev, večji obseg otrokovih potreb je mogoče zadovoljiti. Soodvisnost pa učinkuje seveda tudi v nasprotni smeri: če so trenutno razpoložljiva sredstva, ki jih imajo starši na voljo za izpolnjevanje preživninske obveznosti, glede na otrokove potrebe (pre)majhna, morajo starši v okviru svojih zmožnosti vložiti več truda, da lahko zadovoljijo otrokove potrebe. Zahteva po trudu pa pada premosorazmerno z lestvico potreb (od najbolj nujnih do manj nujnih)⁶.

Po mnenju Ministrstva za pravosodje je veljavna ureditev glede določanja preživnine, po kateri je treba upoštevati tako potrebe otroka kot zmožnosti zavezanca ter opisano pravilo o porazdelitvi preživninskega bremena, in s tem pravzaprav okoliščine vsakega konkretnega primera posebej, ustrezna. Vendar gre za materijo, katere urejanje sodi v delovno področje MDDSZEM, ki se bo glede na navedeno zagotovo natančneje opredelilo do konkretnih predlogov, še posebej, ker se predlog po vsebini nanaša na področje, ki ga bo obravnaval novi Družinski zakonik, ki ga je MDDSZEM dne 31. 5. 2016 poslalo v javno razpravo.

S spoštovanjem,

Pripravi:
Gašper Planinc
svetovalec

dr. Ciril KERŠMANC
v. d. generalnega direktorja

Vročiti:

- naslovniku, po e-pošti

---

³ Glej spletno stran:

<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisaSodnaPraksa?id=ZAKO40&loadAll=true&page=2&izbranClen=129>.

⁴ Glej sodbo VS RS, II Ips 532/98.

⁵ Sodba VS RS, II Ips 346/2009.

⁶ Sodba VS RS, II Ips 928/2008.

V vednost:

- MDDSZEM, gp.mddsz@gov.si